

Usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 04.10.1999, sp. zn. 2 To 139/99, ECLI:CZ:VSOL:1999:2.TO.139.99.1

Číslo: 32/2000

Právní věta: Nevyplývá-li z okolností složení peněžité záruky, že ji složila jiná osoba než obviněný, jedná se o záruku složenou samotným obviněným i v případě, že ji obviněný složil prostřednictvím svého obhájce. V takovém případě z hlediska ustanovení § 73a odst. 3 tr. ř. postačí, když na důvody, pro které peněžitá záruka může připadnout státu, je upozorněn jen obviněný.

Soud: Vrchní soud v Olomouci

Datum rozhodnutí: 04.08.1999

Spisová značka: 2 To 139/99

Číslo rozhodnutí: 32

Číslo sešitu: 6

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Záruka peněžitá

Předpisy: 141/1961 Sb. § 73a odst. 3

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Vrchní soud v Olomouci zamítl stížnost obžalovaného A. Š. proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 20. 9. 1999 sp. zn. 40 T 5/97.

Z odůvodnění:

Napadeným usnesením ze dne 20. 9. 1999 sp. zn. 40 T 5/97 rozhodl Krajský soud v Brně, že podle § 73a odst. 3 písm. b) tr. ř. peněžitá záruka složená obžalovaným A. Š. na účet Městského soudu v Brně ve výši 1 000 000 Kč dne 29. 4. 1995 a přijatá Městským soudem v Brně náhradou za vazbu podle § 67 odst. 1 písm. a) tr. ř., na základě níž byl obžalovaný A. Š. dne 29. 4. 1995 propuštěn na svobodu, připadá státu.

Proti tomuto usnesení podal obžalovaný A. Š. ihned po jeho vyhlášení stížnost, kterou dodatečně odůvodnil prostřednictvím svého obhájce.

V úvodu odůvodnění stížnosti jsou podrobně rozebírány okolnosti, za kterých byla nabídnuta peněžitá záruka a opatřeny finanční prostředky na její složení s tím, že se v žádném případě nejednalo o finanční prostředky obžalovaného samotného, ale o finanční prostředky, které za obžalovaného složily osoby jemu blízké. Tyto osoby ji složily prostřednictvím poštovní poukázky, kterou jim dal obhájce obžalovaného, a doklad o zaplacení obhájci předaly. Formulaci vyjádření v

průběhu svého výslechu dne 29. 4. 1995 obžalovaný nepřikládal žádný význam; nicméně tato formulace je v rozporu se skutečností, neboť obžalovaný takovou finanční částkou nedisponoval, a i kdyby ji měl, nebyl schopen v takovém krátkém časovém úseku vydat pokyny k jejímu použití. V roce 1995 sice ještě soudní praxe připouštěla, aby kauce byla za obviněného případně složena prostřednictvím obhájce, současná soudní praxe však již tuto možnost nepřipouští a vyžaduje, aby peněžítá záruka byla složena fyzickou osobou, která musí být osobně poučena i ve smyslu ustanovení § 73a odst. 3 tr. ř. a musí podepsat protokol o tomto svém poučení. V daném případě však tyto osoby poučeny nebyly, a proto aplikace ustanovení § 73a odst. 3 písm. b) tr. ř. není namístě.

Potom obžalovaný obsáhle zdůrazňuje, že mu nebylo prokázáno zmaření hlavního líčení, neboť k hlavnímu líčení dne 16. 8. 1999 se opozdil z důvodů, které nezavinil.

Závěrem obžalovaný navrhuje, aby vrchní soud napadené usnesení podle § 149 odst. 1 tr. ř. zrušil.

Vrchní soud v Olomouci na podkladě podané stížnosti podle § 147 odst. 1 tr. ř. přezkoumal správnost výroku napadeného usnesení, jakož i řízení napadenému usnesení předcházejícího, a rozhodl tak, že stížnost obžalovaného A. Š. podle § 148 odst. 1 písm. c) tr. ř. zamítl.

V první řadě je třeba se vyjádřit k námitce týkající se toho, že podle názoru obhajoby nejsou dány formální podmínky aplikace ustanovení § 73a odst. 3 písm. b) tr. ř., neboť obžalovaný není osobou, která peněžitou záruku složila, když tato byla složena jinými osobami, které nebyly poučeny podle § 73a odst. 3 tr. ř.

V tomto směru není rozhodné, že na poště částku 1 000 000 Kč poukázal obhájce obžalovaného, neboť trestní řád v ustanovení § 73a rozlišuje dvě skupiny osob, které mohou peněžitou záruku složit. Do první skupiny patří sám obviněný, do druhé skupiny osoby, které nejen peněžitou záruku složily v hotovosti v pokladně soudu nebo poukázáním na účet soudu prostřednictvím pošty či peněžního ústavu, ale zároveň ji složily za obviněného, tedy z prostředků, které obviněnému nenáleží, a to se souhlasem obviněného. Zákon zároveň požaduje, aby tyto osoby byly poučeny podle § 73a odst. 3 tr. ř., neboť v budoucnu přichází do úvahy možnost připadnutí této peněžité záruky státu z důvodů závislých na jednání samotného obviněného. Tyto osoby tak musí být upozorněny na rizika vyplývající z jejich právního kroku ve vztahu k jejich finančním prostředkům.

Trestní řád nevylučuje, aby osobou, která za obviněného složila finanční prostředky, byl i jeho obhájce. Podmínkou však je, aby se nejednalo o finanční prostředky obviněného, ale právě o finanční prostředky obhájce. Pokud tedy z okolností složení peněžité záruky je zřejmé, že nabídnutá peněžítá záruka měla být poskytnuta pouze prostřednictvím obhájce, není obhájce osobou, která by musela být poučena podle § 73a odst. 3 tr. ř.; postačovalo tedy poučení samotného obviněného.

Ve vztahu k námitce, že finanční prostředky byly shromážděny z peněz osob blízkých obžalovanému, je třeba konstatovat, že tato je irelevantní, neboť z protokolu o jeho výslechu nevyplývá nic o tom, že se jedná o peněžitou záruku složenou jinými osobami z jejich finančních prostředků. V této souvislosti je důležité vyjádření obžalovaného, v němž tento výslovně prohlásil, že kauci ve výši 1 000 000 Kč chce složit. S ohledem na výše uvedené skutečnosti lze uzavřít, že v posuzované věci se jedná o peněžitou záruku složenou obžalovaným, nikoli o peněžitou záruku složenou jinými osobami.

Potom se Vrchní soud v Olomouci zabýval věcnou správností závěru soudu prvního stupně, že se obžalovaný nedostavil k hlavnímu líčení zaviněně a že jsou zde důvody pro aplikaci ustanovení § 73a odst. 3 písm. b) tr. ř. S ohledem na důvody podrobně rozvedené v usnesení podanou stížnost obžalovaného podle § 148 odst. 1 písm. c) tr. ř. zamítl.